

AGRÁRMINISZTÉRIUM

A hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet szerinti új ellenmintavételi szabályok

Kemenczei Ágnes
Élelmiszerbiztonsági szakreferens
Agrárminisztérium Élelmiszerlánc-felügyeleti
Főosztály
agnes.kemenczei@am.gov.hu

A hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet

A hatósági ellenőrzésekről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (a továbbiakban: OCR) a

a hatósági ellenőrzésekre,

az élelmiszer- és takarmányjog,

az állategészségügyi és állatjóléti szabályok,

a növényegészségügy,

a növényvédő szerek,

ökológiai termelés

alkalmazásának biztosítása érdekében végzett egyéb hatósági tevékenységekre vonatkozik.

Az új rendelet egységes keretrendszeret biztosít, mely az ellenőrzések kockázat alapú megközelítését továbbra is fenntartja.

Újonnan bevezetett elemek:

Hatósági ellenőrzések mellett az egyéb hatósági tevékenységek bevezetése;

Mintavétel, analízis, tesztelés és diagnosztika; Második szakértői vélemény;

Illetékes hatóságok kötelezettségét arra vonatkozóan, hogy az ellenőrzések gyakoriságának tervezésekor vegyék figyelembe a csaló és megtévesztő magatartások valószínűségét;

A visszaélést bejelentő személyek megfelelő védelmére vonatkozó tagállami kötelezettség.

Az OCR hatályon kívül helyezte a 882/2004/EK rendeletet.

A hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet

A rendeletet a következő területekre vonatkozó hatósági ellenőrzésekre kell alkalmazni:

a) **élelmiszerek** és azok biztonságos, ép és egészséges volta az élelmiszer-termelés, -feldolgozás és -forgalmazás bármely szakaszában, ideértve a tisztességes gyakorlatok biztosítását a kereskedelemben, valamint a fogyasztók tájékoztatása és érdekeik védelme, továbbá az élelmiszerekkel rendeltetésszerűen érintkezésbe kerülő anyagok és tárgyak előállítása és felhasználása;

b) a **géntechnológiával módosított szervezetek** (GMO-k) környezetbe történő szándékos kibocsátása élelmiszerek és takarmányok előállítása céljából;

c) **takarmányok és takarmánybiztonság** a takarmánytermelés, -feldolgozás és -forgalmazás, valamint a takarmányfelhasználás bármely szakaszában, ideértve a tisztességes gyakorlatok biztosítását a kereskedelemben, valamint a fogyasztók tájékoztatása, továbbá egészségük és érdekeik védelme;

d) **állategészségügyi követelmények;**

e) **az állati melléktermékekből** és a belőlük származó termékekből eredő, az emberek vagy az állatok egészségét érintő kockázatok megelőzése és csökkentése;

f) **állatjóléti követelmények;**

g) a **növénykárosítókkal szembeni védekező** intézkedések;

h) **növényvédő szerek forgalomba hozatalára és használatára**, valamint a peszticidek fenntartható használatára vonatkozó követelmények, a peszticidek kijuttatásához használt berendezésekre vonatkozó szabályok kivételével;

i) **ökológiai termelés és az ökológiai termékek címkézése;**

j) **oltalom alatt álló eredetmegjelölések**, oltalom alatt álló földrajzi jelzések és hagyományos különleges termékek jelöléseinek alkalmazása és címkézése.

A hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet Új ellenmintavételi szabályok

Az **OCR 35. és 36. cikke** tartalmazza a rendelet hatálya alá tartozó területeken végzett hatósági mintavételek során alkalmazandó előírásokat.

OCR 35. cikk – Második szakvélemény

(1) Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy azok a vállalkozók, akiknek az állatai vagy áruai hatósági ellenőrzés keretében végzett mintavétel, analízis, teszt, illetve diagnosztika tárgyát képezik, **saját költségükre második szakvéleményt kérhessenek.**

A második szakvéleményhez való jog lehetőséget kell, hogy biztosítson a vállalkozónak arra, hogy kérje a mintavétel, analízis, teszt vagy diagnosztika dokumentumainak egy másik elismert és megfelelő képesítéssel rendelkező szakértő általi felülvizsgálatát.

A hatósági ellenőrzésekről szóló (EU) 2017/625 rendelet Új ellenmintavételi szabályok

(2) Adott esetben, és ha ez technikailag megvalósítható, tekintettel különösen a veszély állatokban vagy árukban való előfordulására és megoszlására, a minták vagy az áruk romlandóságára, valamint a rendelkezésre álló szubsztrát mennyiségére, **az illetékes hatóságoknak:**

a) a mintavétel során – amennyiben a vállalkozó ezt kéri – gondoskodniuk kell arról, hogy **elegendő mennyiségű mintát vegyenek** ahhoz, hogy szükség esetén második szakvéleményt lehessen készíteni és el lehessen végezni a (3) bekezdésben említett felülvizsgálatot; vagy

b) amennyiben az a) pontban említett elegendő mennyiségű minta vétele nem lehetséges, erről tájékoztatniuk kell a vállalkozót.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy amennyiben az (1) bekezdésben említett **második szakvélemény alapján vita alakul ki az illetékes hatóságok és a vállalkozók között**, a vállalkozók saját költségükre kérhessék, hogy egy **másik hatósági laboratórium** az első analízis, teszt vagy diagnosztika **dokumentumait vizsgálja felül**, és adott esetben **végezzen újabb analízist, tesztet vagy diagnosztikát**.

Mit jelent ez a gyakorlatban?

882/2004/EK rendelet Hatósági mintavétel

Hatósági minta

A hatóság tárolja, bevizsgálása kijelölt hatósági laboratóriumban történik.

Ellenminta

Az élelmiszeripari vállalkozó tárolja, bevizsgálása megtörténhet bármely akkreditált laboratóriumban. Önmagában is értékelhető.

(EU) 2017/625 rendelet (OCR) 35. cikk

Hatósági mintavétel

Hatósági minta

A hatóság tárolja, bevizsgálása kijelölt hatósági laboratóriumban történik.

Második

szakvélemény

Dokumentum felülvizsgálat, melynek részét képezheti az ellenminta bevizsgálása, bármely akkreditált laboratóriumban.

Hatósági ellenminta

Hatósági laboratórium képi, bevizsgálása második hatósági laboratóriumban történik.

(EU) 2017/625 rendelet (OCR) 35. cikk – Második szakvélemény

A hatósági ellenőrzés során végzett mintavételből származó minta (1. minta) vizsgálati eredményének közlése és az eljárás megindítása után az ügyfél, ha nem ért egyet az eredménnyel, egy ún. „**második szakvéleményt**” kérhet egy szakértőtől a mintavételi és a laboratóriumi dokumentáció felülvizsgálata céljából.

Csak dokur

A 3. minta vizsgálatára csak akkor van lehetőség (egy másik hatósági vizsgálatra kijelölt laborban), ha előtte az ügyfél benyújtotta a szakértői második szakvéleményt és ezek alapján vita alakul ki az ügyfél és a hatóság között.

áltatás (2. minta)

Önmagába

ető, a
döntő

Amennyiben a **szakértő véleménye alapján az ügyfél és a hatóság között vita alakul ki**, úgy az ügyfél élhet azzal a jogával, hogy egy „**másik hatósági vizsgálatra kijelölt laboratórium**” felülvizsgálja az első hatósági vizsgálat **dokumentumait** és adott esetben a hatósági laboratórium által képzett **hatósági ellenmintát** (3. minta) saját költségére bevizsgálta egy második hatósági laboratóriumban.

Ki lehet szakértő?

OCR 35. cikk (1) bekezdés: A második szakvéleményhez való jog lehetőséget kell, hogy biztosítson a vállalkozónak arra, hogy kérje a mintavétel, analízis, teszt vagy diagnosztika dokumentumainak egy másik **elismert és megfelelő képesítéssel rendelkező szakértő általi felülvizsgálatát.**

A szakértőket az agrárgazdasági és agrár-vidékfejlesztési szakterületeken a szakértői tevékenység végzésének feltételeiről szóló 1/2010. (I. 14.) FVM rendelet alapján vezetett **„Agrárgazdasági és agrár-vidékfejlesztési szakterületek szakértői névjegyzéke”** tartalmazza.

Az ügyfél által felkért, érvényes meghatalmazással rendelkező **szakértő** vagy az **ügyfél kikérheti az első analízist végző laboratóriumtól** a szakvélemény elkészítéséhez szükséges **dokumentumokat** (pl. mintavételi jegyzőkönyv releváns részeket, laborvizsgálati eredményeket és az ehhez kapcsolódó belső laboratóriumi dokumentumokat).

Amennyiben a szakértő **második szakvéleménye nem tár fel hibát**, vagy az első ellenminta vizsgálati eredménye is kifogásolt, abban az esetben **nincs lehetősége az ügyfélnek további vizsgálatra.** Ilyenkor nem kérheti a hatósági második ellenminta bevizsgálását sem, az eljáró hatóság folytatja az eljárását, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt.

Mikor nem adható ellenminta?

Az OCR 35. cikk (1) bekezdése alapján második szakvélemény kérésére, ellenminta készítésére és második hatósági laboratóriumi felülvizsgálatra **nincs lehetőség egyéb hatósági tevékenység (AOA) esetén.**

Az OCR 35. cikk (2) bekezdése alapján nem kell az ellenmintát biztosítani (a 2. és 3. mintát), **ha technikailag nem megvalósítható**, tekintettel különösen a veszély állatokban vagy árukban való előfordulására és megoszlására, a minták vagy az áruk romlandóságára, valamint a rendelkezésre álló szubsztrát mennyiségére.

A jelen levő felelős **ügyfél lemond** az első és a második **ellenmintáról** is.

A második szakvélemény és/vagy a második hatósági elemzés céljából **elegendő mennyiségű minta levétele nem lehetséges.**

Mikrobiológiai vizsgálat esetén.

A **zárlati károsítók** növényekben, növényi termékekben vagy egyéb anyagokban való előfordulásának értékelése esetén.

OCR 36. cikk - „Távolsági kommunikáció útján értékesítésre kínált állatokon és árukon végzett mintavétel

(1) Távolsági kommunikáció útján értékesítésre kínált állatok és áruk esetében a magukat nem azonosító illetékes hatóságok által a vállalkozóktól rendelt minták felhasználhatók hatósági ellenőrzés céljára.

(2) Az **illetékes hatóságoknak** a minták birtokában **minden lépést meg kell tenniük annak érdekében**, hogy azok a **vállalkozók**, akiktől az (1) bekezdésnek megfelelően a szóban forgó mintákat rendelték:

a) **tájékoztatást kapjanak** arról, hogy ezeket a mintákat hatósági ellenőrzés keretében vették, és adott esetben a hatósági ellenőrzés céljából elemzik vagy tesztelik azokat; valamint

b) az említett bekezdésben foglalt minták analízise vagy vizsgálata esetén **élhessenek a 35. cikk (1) bekezdésében meghatározottak szerint a második szakvéleményhez való jogukkal**.

Az Európai Bizottság útmutató dokumentuma

2022. December 8-án megjelent az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) végrehajtásáról.

Az Európai Bizottság és a Tagállamok illetékes hatóságainak képviselői által közösen készített dokumentum.

Folyamatosan frissül, a Bizottság tervei szerint minden évben újabb fejezettel egészül ki.

A magyar nyelvű változat az alábbi linken érhető el: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1208\(01\)&from=HU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1208(01)&from=HU)

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

